

ფასი 8 კაპ.

მეზობელი

კვირა დღე იყო ქალაქის ქუჩებზე მოსიერიან აპროლეტულ ხალხში ლურჯ-ხალათიანი მუშებზე ყრივნა. უკვე შუადღე იქნებოდა, როცა საოპერო თეატრის პირდაპირ შუა ქუჩაზე გაჩნდა პატარა ჯგუფი მუშებისა.

პოლიციელი არსად სჩანდა. ჯგუფი თანდათან იზრდებოდა. — დროა! — დაიძახა ვიღამაც და ელვის სისწრაფით პატარა აფრიალდა წითელი დროა — ამხანაგებო! — გაისმა პირველად მშური და საერთო სიყვარულით გამთბარი, აკრძალული სიტყვა.

— კმარა მონობა! კმარა ტანჯვა და ვაგება. ძირს მძარცველები! ძირს ჯალბათები! — მკვეთრად და გაბედულად გადასძახოდა თავმყრილ მუშებს ორატორი მუშა.

- ძირს, ძიიძირს! — გრილდებდა ათასი ხმა
- ძირს თვითმპყრობელობა!
- ძიიძირს!
- გაუმარჯოს თავისუფლებას!
- გაუმარჯოროს!
- გაუმარჯოს მუშათა კლასს!
- გაუმარჯოროს!
- ესროლეთ! დახოცეთ! — გაისმა ბოჭაულის ბრძანება და...

— ტრახ-ტა-ტა-ტა-ტა-ტა-ტა! — ასტყდა საშინელი და ყურთა სმენის გამაყრუებელი სროლა.

აზუზუნდა ხალხზე დავემილ ყაზახების მათარახები. რამდენიმე მუშა გულ-განგმირული დაეცა ძირს. ეს იყო პირველი დემონსტრაცია.

აქ დაიღვარა პირველად რევოლუციონერ მუშების პირველი სისხლი.

ცხენოსანი ყაზახთა რაზმი დედ-მამის ურცხვი გინებითა და მათარახების ტყლავუნით მიგრეკებოდა დემონსტრაციაში მონაწილე მუშებს, რომლებსაც სახე დასისხლიანებულ-დალილაგებულნი ჰქონდათ.

ქანდარმთა სამხარაველოში დაკითხვის შემდეგ ყველას ციმიბირისაკენ უკრეს თავი.

***

წელიწადი წელიწადს მისდევდა. მუშათა განმანათლებელი მოძრაობა უფრო და უფრო იზრდებოდა.

ქუჩებში გამოსვლები ხშირ ხასიათს იღებდა.

არც მთავრობას ეძინა: რეპრესიებს აძლიერებდა, მაგრამ ამაოდ.

დაპყრა 1917 წელს. დაგუბებულმა ზღვა ხალხის რისხვამ ქუჩებში გაღმობხეთა. გაიშალა მიტინგები. გამოიშალა წითელი დროშები. აგუგუნდა მრისხანე რევოლუციონერი სიმღერები.

დაიძრა მუშათა შევიარლებული წითელი რაზმები.

სავონებელში ჩაეარდა მეფის მთავრობა: დაფრთხა, შეშინდა.

მოძრაობა კი იზრდებოდა, ზეირთლებოდა წალეკით ემუქრებოდა დახავსებულ თვით-პყრობელობის ციხე-სიმაგრეს.

დაიწყო შეტაკებები. აჯანყების წითელი დროშები აფრიალდნენ ყველგან.

ორ უდიდეს სამტრო ბანაკად გაიყო მთელი რუსეთი.

გავარდა მეხი. დაიწყო სისხლის ღვრა.

ბარიკადებით დაქსელილ ქუჩებში გააფორებული იბრძოდა მშრომელი ხალხი. მუშებმა და რევოლუციონერებმა ჯარისკაცებმა ხელი იგდეს პეტროგრადი. დაიხსნა ციხეები.

ტრიუმფებზე აცივდნენ მრავალ წლობით ტანჯულ-წამებულნი პოლიტიკური პატიმრები. შესდგა დროებითი მთავრობა.

რევოლუციის პირველ ცისკარს ყველა აღტაცებით შეგება.

მშრომელი ხალხის ხარჯზე გამარჯვებული ბურჟუაზია ძლევა-მოსილ რევოლუციის მონაპოვარს თავის სასარგებლოდ იყენებდა.

***

— რევოლუცია დასრულდა! ახლა საქიროა შრომა და წესიერება! — ბრძანებდა კერენსკის მთავრობა.

— არა, რევოლუცია არ გათავებულა, იგი ახლა იწყება! უპასუხებდა შევიარლებული პროლეტარიატი.

— დაივლუბებით! გავნადგურდებით! — ყვიროდა შიშით დამურთხალი ბურჟუაზია.

— ღიად, თქვენი რუსეთი უნდა დაიღუპოს! თქვენი მოღვა უნდა განადგურდეს, რომ იშვას და აშენდეს ახალი, წითელი რუსეთი! თქვენ ამბობთ, რევოლუცია დასრულდაო.

ღიად, თქვენი რევოლუცია, უკვე დასრულდა. ახლა იწყება ჩვენი, მუშური, პროლეტარული რევოლუცია! გადასძახოდა მშრომელი ხალხი.

ძირს ანარქია! გაუმარჯოს რუსეთის დემოკრატიულ რესპუბლიკას! — გააკვირდნენ შეშობანხმებლები.

— ძირს კონტრ-რევოლუცია! ძირს იმპერილისტები! ძირს ბურჟუაზია! მთელი ძალა-უფლება საბჭოებს! — აი ის ლოზუნგები, რომლებიც წარწერილი იყო აჯანყებულ პროლეტარიატის მოფრიალე დროშებზე.

***

ოქტომბრის უკანასკნელ რიცხვებში პეტროგრაღის ქუჩებში უღმობელი და გადამწყვეტი ბრძოლა სწარმოებდა საბჭოთა ძალა-უფლებებისათვის.

მთელი ქალაქს ზარბაზნების გრილისაგან ხანზარი გაჰქონდა.

შენობათა სახურავებზე ტყეისმფრქვევლებით ჩასაფრებული იუნკრობა და ოფიცრობა დაუზოგავად ქლელდა ქუჩებში გამოსულ ხალხს.

ამხანაგებო! სახურავებისკენ! — დაიძახა ვიღაც გაბედულმა მეზღვაურმა და იგრილა ხალხმა იქითკენ.

გაიშალა ხელჩართული ბრძოლა.

მუშებმა და ჯარისკაცებმა სწრაფი იერი-შით აიღეს ყველა ის შენობები, სადაც ჩასაფრებული იყვნენ იუნკრები და ოფიცრები.

ხელთ იგდეს მოწინააღმდეგეთა ტყვის-მფრქვეველები და სახურავებიდან წითელი დროშები გადმოჰკიდეს.

***

სასტიკი, ჯოჯოხეთურ და ხანგრძლივ ბრძოლის შემდეგ მთელი პეტროგრაღი საბჭოების ხელში გადავიდა.

დამარცხებული მტერი საზღვარ-გარედ გარბოდა.

ოქტომბრის მუშური რევოლუცია ბრწყინვალე გამარჯვებას დღესასწაულობდა.

***

გათენდა პროლეტარულ რევოლუციის მსხვერპლთა დასაფლავების დღეც.

მთელი პეტროგრაღი მორათული იყო წითელი და საშველიარო დროშებით.

მძიმე და მტკიცე ნაბიჯით მიახვეწებდნენ ოქტომბრის გმირთა კუბოებს სამძო სასაფლაოსაკენ.

მუშხარეთ გუგუნებდა გლოკის მარში, დრო-გამოშვებით ისმოდა ხალხის ყრუ ქვითინი.

თვალუწყვდენულ პროცესიას მიჰყვებოდა აგრეთვე კავკასიელ მუშათა სახელოვანი წითელი რაზმი, რომელიც პეტროგრაღის პროლეტარიატთან ერთად მეღვარდ იბრძოდა ქუჩის ბარიკადებზე.

ვაშა, მათ სახელს! დიდება მსხვერპლებს!

რაკოვსკის გატაცება

რადიო-რომანი ნ ნაწილად

ნაწილი პირველი

რომელშიც მკითხველი ერთჯერად ვერ შეხვდება სიტყვა „რადიოს“, მაგრამ გაიგებს თუ როგორ

შლის ვაშინგტონი ნულვებს.

გენერალური ხელშეკრულების საბოლოოთ ხელის მოწერის დრო ახლოვდებოდა. ახალი ქვეყნის უძველესი რესპუბლიკა საქმიანი მეგობრობის ხელს უწოდებდა ძველი ქვეყნის უახლეს რესპუბლიკას. წითელი დიპლომატია

სრულიად დაკარგა ფასი და ფასობდა 11 ოქროს ფრანკი *) კინტალი **) Standart Oil-ის ნავთი... მაგრამ ესეც კმარა. ავტორს თამამათ შეეძლო საბუთებით დამტკიცებია თუ რა არეგ-დარევა გამოიწვია ზემოხსენებულმა გარემოებამ ამერიკის ნავთის ბაზარზე, რომ რიგში არ იყო.

ნაწილი მეორე

რომლის შინაარს გვიამბობს ჩვენ საკუთარი სიტყვებით ჯავშინანი გემის „IRON“-ის რადიო ტელეგრაფისტი, ანხ. ტედ გიბსონი.

— რადიო-ძმებო,— ამბობს ტედ გიბსონი,— საქმე ძლიერ ძნელია, ძლიერ ძნელი. ეძებ მაგალითად ავტო პიბრაულტარს, ხელაე კი, მის ნაცვლად ამოიკობ თავს სპილოს კუნძულზე, სადმე ჩრდილოეთის პოლიუსთან. აი რათ ვამბობ ყველაფერს ამას. მასაჩუსეტსის შტატში არის ერთი პატარა სოფელი ვეჯვული, მეთევზეები ცხოვრობენ იქ, ჩემი სამშობლოა. იქ ახლაც ცხოვრობს ერთი ახალგაზრდა კაცი სახელათ

ტომ ჩენდლერი

მეთევზეს შვილი, ბრმა დაბადებიდან. და აი, რამდენიმე წლის წინათ, ჩვენს ტომის შუუყვარდა რადიო. როგორც თქვენ იცით, რადიოს ეპიდეშია მოედდა ყველას, განურჩევლათ ბრმისა, ყრმისა და მოხუცისა. ჩენდლერმა დააკეთა პატარა რადიო მიმღები აპარატი და ისმენდა ცნობებს და რადიო-მუსიკას ნიუ-იორკიდან

— კაცო, რა დაუშავეთ გიორგის ასეთი, რომ მთელ სოფელს გვანადგურებსო. ჩიოდენ სოფლები.

— ის დაეშავეთ, რომ ცოცხალი დავტოვეთ, ხალხი ყოველთვის დამარცხდება თუ გიორგისთანები შეიბრალა და არ ვანადგურა, — გაიძახოდენ სოფლის ახალგაზრდები.

* *

სარაევოში მომხდარმა მკვლელობამ დაანთო მსოფლიო ომი.

მონარქიული რუსეთი დიარაზმა გერმანიის წინააღმდეგ.

იმედ დაკარგულნი ტვირთ მიმინე მომავლის სხივით დაიმედდენ.

რევოლუციონური მაჯის ცემა გახშირდა. ქალაქის მუშები ამოძრავდენ.

სოფლებს აგიტატორები მოედვენ. გიორგიმ იგრძნო ისტორიის განმეორება. ხშირად ელანდებოდა რიცხვი 1905...

მართალია გლეხებთან დარბილებული ლაპარაკი დაიწყო, მაგრამ სოფელში ამოუშლელად იყო აღბეჭდილი ახლო წარსული. გაუპატიურებული სოფლის გოგოები ლანდივით გამოიყურებოდენ.

როზგებით აკენესებულ მიხუცთა სილუეტები ფერ მიხდილი დადიოდენ.

სოფლის ახალგაზრდათა უდანაშაულო სისხლი სამაგიეროს მოითხოვდა.

* *

მეფის სასახლეს მიადგა მშვიერი ხალხი... — პური ან ზავი — მოითხოვდა აღელვებული ბრბო.

ბრძანებულმა ძველებურად მათრახებს მიმარტა... მაგრამ...

რევოლუციის ცეცხლმა შთანთქა იგი... ცის ტატნოზე ამოვიდა ახალი მზე...

მშრომელთა ქოხში შეანათა მისმა მომჯადოებელმა სხივებმა...

სასახლეში ჩაქრა ჩირაღდანი...

სიბნელეში მიიმაღენ დაქვარტული ღმერთები...

იქნება ფიქრობდენ ისევ ძველის დაბრუნებას?

ან იქნებ ეგონათ პატიებას მიიღებდენ? ჩვენი გიორგი?

სასახლეს არ შორდებოდა...

დარწმუნებული იყო, რომ ყველაფერი დაივიწყეს...

მაგრამ...

გაუპატიურებული სოფლის გოგოები? როზგებით აკენესებული ქალარები?

ახალგაზრდათა სისხლი? და...

მთელი სოფელი მიესია ძველ სასახლეებს... ცეცხლის ალში გაეხვია „მირონცხებულთა“ სამფლობელო...

დაინგრა კედლები დახვსებულ სრა-სასახლეთა...

ქვეშ მოყვა ყველა გიორგისთანები... გულ-ჩვილი გამოდგა ხალხი...

რადგან უტანჯველად, ერთი ხელის დაკერით მოსპო საუკუნოების განმავლობაში მტანჯველები...

გიორგისთანები აღარ არიან! ოქტომბერმა მოსპო ისინი!

შალვა გომართელი.

...ახალი ქვეყნის უძველესი რესპუბლიკა მეგობრობის ხელს უწოდებდა ძველი ქვეყნის უახლეს რესპუბლიკას...

იღებდა უკანასკნელ სანგრებს, რომლებიც აწორებდენ ამერიკის ბაზარს რუსეთის ხორბლისაგან. ფედერალური ოლქის კოლუმბიის სატახტო ქალაქი, რომელიც მრისხანე რეზოლიუციებს იღებდა ყოველი მხრიდან, — ნორუიხის ფეიქრებისაგან, პიტსბურგის ფოლადის ჩამომსხმელებისაგან, ლინნეის ფესსაცმელების მკერავებისაგან, ცინცინატის ძხვერის ქარხნების მუშებისაგან, საკრამენტოს მუშებისაგან, — თითოეული რეზოლიუციის მიღებისთანავე შლიდა თითო ნოლს მარჯვენა მხრიდან რუსეთის ვალის ჯამში. მაგრამ, როცა მთავრობაზე იერიშები მიიტანეს სამხრეთიდან ნიუ-ორლეანის და ვირჯინიის რკინისგზელებმა, დასაყვლითიდან ხის დამმუშავებლებმა, ნევადიდან, კოლორადოდან და წყნარი ოკეანის ნაპირებიდან კი — ზანგებმა, ჩინელებმა და ესპანელმა კოლონისტებმა, — მაშინ ქვეყნის მმართველები იძულებული შეიქნენ დათანხმებულიყვნენ საბჭოთა კავშირის ვალის წაშლა დაეწყოთ მარცხნიდანაც. პოლიციის სტატისტიკა საშუალოდ დღეში აღნიშნავდა ასამდე თვითმკვლელობას ბირჟაზე საბჭოთა ვალიუტის კურსის აწევის გამო.

ერთი ჩერვონული მანეთი ფასობდა 79 ამერიკული ცენტი *). ხოდალმა „Red Winter“ № 2, ამერიკაში რუსეთის ხორბალის შემოტანის მოლოდინში,

*) ცენტი — 2 კაპ.

...გვიამბობს ანხ. ტედ. გიბსონი...

და თვით ჩიკაგოდანაც. ამით ერთობოდა და ამრავალფეროვანებდა თავის ცხოვრებას.

ცნობილია, რომ, როცა ბუნება კაცს მხედველობას წაართმევს, ასწილ აჯილოდოვებს მის სმენით. ასეთი მახვილი სმენის მქონეს, როგორც ტომი ჩენდლერია, თქვენ ვერ იპოვით ვერსად დედამიწის ზურგზე. ერთხელ, პორტინდრიუსიდან ექვსი მილის მანძილზე ილუმბოდა ბერძნული გემი „ვენისელოსი“, — ასეთია

*) ფრანკი 37 1/2 კაპ. *) კინტალი — დაახლოებით სამ ფუთამდი.

ყველა ვენიზელოსების ბედი. აამუშავეს რადიო, გაგზავნეს ყოველსხრივ ცნობები, შეელას ითხოვდნენ, მაგრამ ვადადმცემი აპარატი ძველისძველი სისტემის ჰქონდა. ნიშნები ერთიმეორეში აბრუნდნენ, ერთი აჯაფსანდალა გამოვიდა. სანამ რადიო-სადგურების მორიგეება უსმინეს, უსმინეს ამ ნიშნებს, ვერაფერი გაიგეს, გააფურთხებ და დაიძინეს. მხოლოდ ტომ ჩენდლერმა გაარჩია „ვენიზელოსის“ მუდარა და გააღვიძა სოფელი. შეატყობინეს ადგილობრივ მთავრობას, იმთ რადიო-სადგურს, რადიო-სადგურმა საბაჟოს გემს და „ვენიზელოსის“ მგზავრები გადაარჩინეს. იცით რა მიიღო ტომიმ ამ საქმისათვის საბერძნეთის მთავრობისგან?—ასი ფრანკი!.. სამაგიეროთ ჩვენ, მებღავურებმა და რადიო ტელეგრაფისტებმა ვაგმართედ ზღვაში რადიოთი ხელის მოწერა და ვაჩუქეთ ჩენდლერს მშვენიერი პატარა რადიო-სადგური.

ამის შემდეგ ტომი კიდევ უფრო მეტის თავდავიწყებით მიეტა საყვარელ საქმეს. როცა არ უნდა შეხვიდეთ მასთან, მას ყურებზე მიმაგრებული აქვს სასმენი აპარატი და ეძებს, ეძებს რადაცაა ეთერის უსაზღვრო სივრცეში.

...ეძებს რადაცაა ეთერის უსაზღვრო სივრცეში...

რასაკვირველია, სანამ ტომ ჩენდლერი ეძებს, მკითხველს თავისუფლად შეუძლია წაიკითხოთ.

ნაწილი მესამე.

რომლიდანაც გაიგებს, რომ

ბ. ბ. ბ.

სასწრაფო სხდომა, ისე როგორც სხვა ასეთი სხდომები, დანიშნული იყო შუალამისათვის, ბრუკლინის ხიდიდან წ მილის მანძილზე. შეკრების ნამდვილი ადგილი კრების არც ერთმა მონაწილემ არ იცოდა. დამზღვევი კომპანიის „კონკორდიას“ კომპეტე საათმა თორმეტი დაჰკრა, როცა ცაზე, რომელსაც ფარავდა სხვა და სხვა რეკლემები, გაივლია ექვსმა ტყვიამა ხაზმა.

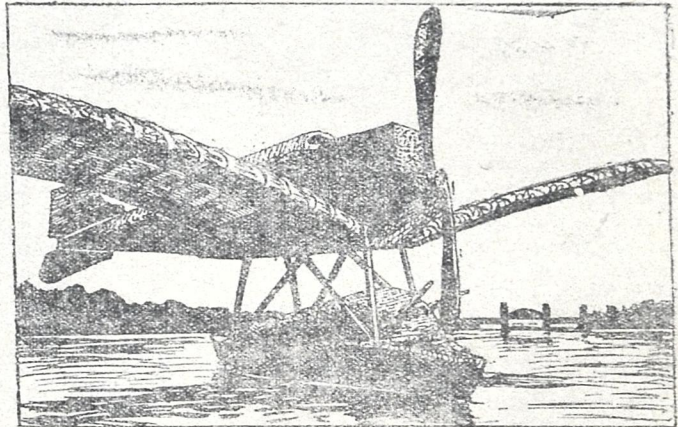
ჩირაღდანი

მკითხველი. რასაკვირველია იცნობს კლოდ შაპპის ძველებური ოპტიური ტელეგრაფის ასოებს და ამიტომ ჩქარა მიხედება, რომ

სიტყვა ორეგონ ნიშნავდა კუ-კუკს-კლანის წევრების შესაკრებ ადგილს. მკითხველი მართალია (როგორც ჩვეულებრივ). არ ვასულა ერთი წუთიც, რომ გულზონის წყნარ ზედაპირზე დაეშვა უზარმაზარი შავი ჰიდრო-ავიონი თეთრს წარწერით

OREGON

იმ წამსვე ჰიდრო-ავიონისაკენ გაეშურენ მანამდე მდინარის ნაპირებთან მიმალული ავიონები და ჰიდრო-ციკლეტები, რომლებიდაც „ორეგონზე“ ავიდენ რადაც ლანდები.

...დაეშვა უზარმაზარი ჰიდრო-ავიონი...

როცა „ორეგონი“ გაფრინდა და ფაშისტები მოთავსდნენ მდიდრულად მორთულ დარბაზში, გაისმა მკეპარე ხმა:

„ბატონებო! ხელშეკრულება, რომელიც ასე მოხერხებულათ მოამზადა იმ წყეულმა ჩიერინმა, მოულოდნელად დავგატყდა თავს. თუთხმეტი დღის შემდეგ ეს ხელშეკრულება დამტკიცებული უნდა იქნეს. შუადღეზე საბჭოთა დელეგატი რაკოვსკი უნდა ვადაფრინდეს მოსკოვში ხელშეკრულების დასამტკიცებლად. რომ დაიღუპოს რაკოვსკი, ხელშეკრულება მაინც დამტკიცებული იქნება და მას ვინმე ჩამოიტანს. მაგრამ, რომ რაკოვსკი დაიკარგოს, ხელშეკრულების დამტკიცებას ვადადებენ იმ დრომდე, სანამ დაკარგულ დეპლომატს იპოვიან. ეს დროს მოგება და არე-დარევა ჩვენ გვესაჭიროება სენატში და კონგრესში ხელ-

შეკრულების ჩასაშლელად. დანარჩენი თქვენთვის ვასაგებია. იმოქმედეთ.

ფაშისტები, ვანსაკუთრებით კი კუ-კუკს-კლანის წევრები სწრაფად და ენერგიულად მოქმედებენ და უკვე 48 საათის შემდეგ მოხდა ის, რასაც მკითხველს

მომთხე ნაწილი

გააცნობს ვაზეთ

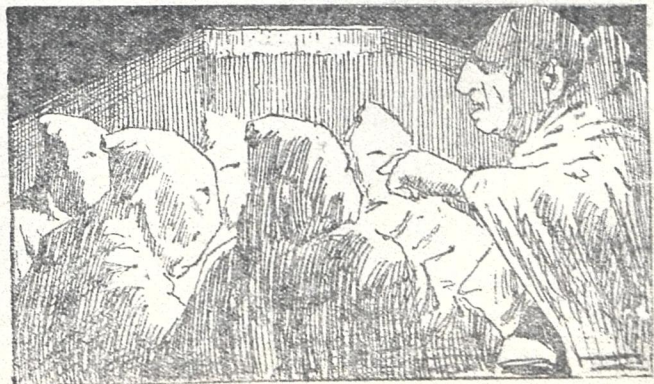
„მორინი კოსტის“

საშუალებით.

ამ ვაზეთში, შემდეგ ცნობებს წაფიკითხათ: შოაფერის ახალი ცნობა. კაცი მუქპალტოში. 100.000 დოლარი ჯილდოთ. ინდუსტრიალურ მუშების მოწოდება.

ნი უიორკი (რეიტერის სააგ. ცნობა). რაკოვსკის შოაფერი გრიფიცი, რომელიც ხელშეკრულებს იგონებს, რომ ცენტრისათვის ნიუ-იორკის კანტორასთან (სადაც ის უცდიდა რაკოვსკის გამოსვლას) მას მიუახლოვდა ვილაც უცნობი, რომელსაც მუქი პალტო ეცვა და მას, გრიფიტს, შეასხა რადაც სითხე. გრიფიტსმა, ამ სითხის ზეგავლენით, იმ წამსვე დაჰკარგა გრძნობა. გონს მოვიდა მხოლოდ 9 საათის შემდეგ, როგორც მკითხველები უკვე ვაიგებდნენ ჩვენი ვაზეთის დილის გამოცემიდან (იქარეთ ხელის მოწერით), შოაფერი იპოვეს ებსტერის და კომპ. საექსპლიციო კანტორის ეზოში რადაც ყუთში ჩაგდებული.

ნი უიორკი (რეიტერის სააგ. ცნობა). ენც ალ-მოაჩენს თუ სად იმყოფება რაკოვსკი, შეერთებული შტატების მთავრობისაგან ჯილდოთ მიიღებს 100.000 დოლარს.

...გაისმა მკეპარე ხმა...

მოგზაურობა მოსკოვისაჲენ

გათენდა დილა,
 აღეახილე
 თვალი მძინარი:
 მატარებელი
 მიჰქრის, მიჰქრის
 სწრაფ მიმდინარი.
 გზა გრძელი იყო,
 დასასრული
 ჯერ არ უჩანდა,
 დაუღალავად
 დაგდაგობდა
 და მიჰგორავდა.
 თანანგზავრთ შორის
 არვინ მცნობდა,
 ვიყავ ეული.
 ფიქრების ზღაში
 ეცურაობდი
 გადარეული.
 დღე დღეს მისდევდა,
 ღამე ღამეს,
 სკვლიდნენ ერთმანეთს;
 ვიწრო ფანჯრიდან
 გავყურებდი
 იმ არე მარეს,
 ჩემგან არ ნახულს
 მინდორ ველსა
 თვალ უწყედნელსა,
 ზედ გაშენებულს
 სოფლებს დაბებს
 და ქალაქებსა,
 მდინარეებიჲ,
 ტყით დაფარულს,
 და ზოგან ზღვებსა,
 ქარის წისკვილებს,
 ფრთებ გაშლილებს
 ხალხის მკვებელსა.
 რკინის გზის პირას
 ნაძვის ზღუდეს,
 ხელოვურ ნაშენს
 ვით სატრფო სატრფოს
 გადახვეულთ
 ცისკენ აზიდულთ,
 ზამთარ ზაფხულში
 მოდარაჯეს
 მწვანით მოსილებს,
 წინ ელობება
 თოვლის ნამქერს
 და იცავს ქსელებს.
 ჩემს უნებლიეთ
 ფიქრი ჩემი
 ზღვაებერ მღელვარი
 თავის ტალღებში
 გამოხვეულს
 მტყორცნის ყოველ მხარეს,
 ზედ გადამავლებს

ვითარც ელვას
 ჩემსა ქვეყანას,
 თვალ წინ მიყენებს
 მთა-ბარს ტყიანს
 მომხიბლავ მხარეს.
 ტყეს, ღრეს, ხევ-ხუეს
 და მინდორ-ველებს,
 ცას ლაყვარდოვანს,
 ცეცქ წყაროებს,
 მძლავრათ მდინარებს.
 მატარებელი
 მაინც მიჰქრის
 და მიმაქროლებს
 მე ეულსა
 უცნობელ მხარეს.
 აგერ გამოჩნდა
 წითელი ცაც
 დიდი ქალაქის.
 ელთა ნათელი
 შორით მოსჩანს,
 შუქი ელვარებს.
 ტურფადა შვენის,
 თვალ უწყედნი
 ფართოდ გაშლილი,
 რომლის დანახვაც
 მტერს აღონებს,
 მოყვას ახარებს.
 იქ მანქანები,
 ერთმანეთსა
 ეცილებიან.
 ისმის სიმღერა,
 ქარხანათა
 გრგვინვა-გრილი.
 შრომისა შვილნი,
 თავის ნაშრომით
 თვითვე სტკებნიან
 შეხმატკილებით
 დაწყებული
 შენება არი.
 იქ ანგარებას,
 ბოროტებას,
 ბოლო ეღება.
 შრომისა შვილი
 თავის ბედსა
 თვითვე განაგებს.
 სოფელ-ქალაქნი
 ერთმანეთსა
 ეთვისებიან,
 ძველს ანგრევენ,
 ერთის ძალით,
 ახალს აგებენ.

შაქრა ნავთლულელი

მე თქვენთანა ვარ.

(ამხ. გიორგი ყურულიშვილს.)

მე თქვენთანა ვარ;
 ჩემი ჩანგით, ჩემი სიმღერით,
 როდესაც შრომობთ,
 ანდა იბრძვით თავ-გამეტებით!
 მე თქვენთანა ვარ,
 ჩემი სისხლით, ჩემი იერით,
 მტერთა მიმართ კი—
 ნაღმიანი დინამიტებით!

მე თქვენთანა ვარ!
 თქვენ გეკუთვნით სიცოცხლე ჩემი,
 რომლის ძარღვებიც, სიმთა ქღერით,
 ქურახე იწვის!
 მე თქვენთანა ვარ!
 თქვენს დროშის ქვეშ მეც დავცემი,
 ამფეთქებელი ძველი ქვეყნის,
 და დედამიწის!

გ. ქუჩიშვილი

პაპაჩაიშვილი

ამბავი მართ კაცზე

ამბობენ, რომ—მოყმე ვინმე
 რკინის გზაში ირიცხება,
 იმოღენა არის თურმე
 რომ ვაგონიც იზნიქება...

დადის თითქო ბაყაყ-მდევი
 ატრიალებს დიდრონ თვალებს.
 მისი ეშხით— სილამაზით
 მოსვენება არა აქვს ქალებს.

ყველას უნდათ მის ვაგონში
 გაიჩინონ, ჰქონდეთ ბინა,
 „ბარიშნები“ იძახიან:
 „ნეტა მასთან მივავლინა“.

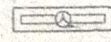
ამბობენ რომ თათქარიძის
 უნდა იყოს შვილის შვილი —
 მასაც უყვარს ზურგიელი,
 ბოზბაში და ჩახობილი

ხბო ერთ ჯერათ არა ჰყოფნის,
 ძვლებსაც ჩაახრამუნებსო,
 ტიკით ღვინო გვერდით უდგას
 ყველს მით ჩაიტკებარუნებსო.

მეტ სახელათ ამ ტარიელს,
 ეძახიან ბროწეულსო,
 რადგანაც რომ ცხვირით უგავს
 იმ დიდ ნაყოფს—იმ წყეულსო

ვინც პირველათ გამოიგნობს,
 თუ სად აქვს ამ „ყრმას“ ბინა
 ბროწეულებს არ მოვაკლებ,
 სამსახურშიც წავწევ წინა.

უცნობი

ს. უაზგებინს ავტობიოგრაფიის ბაზაზე.

მოგონება უაზგებინატი უსახსრებ.

უკანასკნელ დროს აღმართულმა დიდმა კამათმა ალექსანდრე ყაზბეგის შესახებ ჩემშიაც გამოიწვია ბევრი საინტერესო მოგონება, რომელიც ბავშობიდანვე შეუგნებლად, მაგრამ ცოცხლად ჩარჩა ჩემში. ახლა ვგრძნობ მთელს მათ მნიშვნელობას და სიმწვავეს. ამისათვის საჭიროდ ვსთვლი საზოგადოებას მეც ვავუზიარო მამი-ჩემის მიერ ოჯახში არა ერთხელ ნაამბობი—ჩემს პატარაობისას, დამიტრი და ალექსანდრე ყაზბეგების შესახებ. ბავშობისას, ამ 30—35 წლის წინადა, როდესაც ყაზბეგის თხუზულბებმა ვკითხულობდი, დიდს აღტაცებაში მოვდიოდი, ჩემ გრძნობას ვერ ვეროდი და ჩემს მშობლებს მათ ხმა მალა ვუკითხავდი. მამა-ჩემი ყოველთვის გადაწყვეტილად გვეუბნებოდა: „ეგ სანდრო (ასე ეძახდა ალექსანდრეს) ყაზბეგის ნაწერი არ არის. მე მას კარგად ვიცნობ. იმან კავკავში ყაზახის ქალებთან ქეიფით, ფულის ფლანგვის და საეროთად ფუქსავატი ცხოვრების მეტი არა იცის რაო. სანდროს დედას არა ერთხელ შემოუჩინვლია ჩემთვის, რომ სანდრომ ოჯახი მთლად გააწყალა, გაფლანგა მთელი დიდი ქონება. ვარდაჩენილ ნივთებს დედა, როგორც მუშუნებოდა ხოლმე, იძულებული იყო დაეკრძალა დაემალა. სანდროს მაგეგების წერა სად შეეძლო. ეგ ნაწერი მეორე, მიტკაი ყაზბეგის ნაწერია. მიტკაი ყაზბეგსაც კარგად ვიცნობდი

და დიდი მეგობრობაც მქონდა. მიტკაი მეტად განათლებული, პატიოსანი და დარბაისელი კაცი იყო.

როცა ცხარაში მივდიოდი, ან იქიდან ვბრუნდებოდი, მიტკაი ყაზბეგთან შეგბრუნდებოდი ხოლმე. შეილიც კი მოვუწათლე. ვახშამს რომ გავათავებდით ხოლმე მეტყობდა: „შენ მოისვენე, მე კი სამუშაო მაქვსო“. ბევრჯერ ხანგრძლივი ძილის შემდეგ გამოძლიებნია, და ის კი თავის ოთახში იჯდა და გატაცებული სწერდა. ასე ათენებდა მთელ ღამეებს, ნაწერებს ის ინახავდა დაკეტილ განჯინაში, არავის აკითხებდა, მთელ განჯინა სავეს ჰქონდა ხელნაწერებით, ერთხელ ვკითხე: „მიტკაი, თუ საიდუმლო არ არის ნეტაი რასა სწერ ამდენს მეოქი“. მან გაიციხა და მიპასუხა. ამას ჩემო შმაო ბოლო გამოაჩენს, რასაცა ვწერო“. მე შევატყე, რომ არ უნდოდა ვაგზიარებინა ჩემთვის და აღარაფერი ვკითხე.—მიტკაი რომ მოკვდა, ცოლს შევეკითხე, რა უყავი მიტკაიას ნაწერები მეოქი. მან მიპასუხა, რომ სულ სანდროს თურმე წაეღო მიტკაი რომ გარდაცვლილიყო.

აი ის ნაწერები სწორედ ეს ნაწერები უნდა ყოფილიყო“. ასე დარწმუნებული ათავებდა ხოლმე მამაჩემი თავის მოგონებას, მაგრამ ჩვენ მაშინ ამას ყურადღებას არ ვაქცევდით.

პელაგია საამის ასული კობიაშვილი.

ფლეტნერის ამ აღმოჩენას წინ უძღოდა მისი მთელი რიგი გამოკვლევები.

ფლეტნერმა აღმოაჩინა, რომ თუ უძრავ ღერძზე მოთავსებულ ცილინდრს ქარი მოხვდა, ცილინდრი უფრო მეტის სისწრაფით ამოძრავდება.

ფლეტნერის სისტემით გემზე, იალქნების ნაცვლად დადგმულია ორი ცილინდრი, რომლებიც უზარმაზარ საკვამლე მილებს მოგვავონებენ. ამ ცილინდრების სიმაღლე უდრის 30-თი არშინს. ცილინდრები შიგნით ცარიელი არიან. ჩამოცმული არიან ისინი რკინის ღერძზე. ამ ღერძის გარშემო ისინი ბრუნავენ 100-ჯერ წუთში.

ცილინდრები მოძრაობაში მოჰყავს 9—ძალიან მანქანას, რომელსაც ხელმძღვანელობენ (აწესრიგებენ მისი მუშაობის სისწრაფეს, ან კაპიტანის კაბინეტიდან ან სპეციალური ოთახიდან.

ცილინდრისებური იალქნების უპირატესობა.

ცდებით დამტკიცდა, რომ ცილინდრისებური იალქნები ჩვეულებრივ იალქნებთან შედარებით, ფლეტნერის კონსტრუქციის სტატისტიკური ცნობებით, 15-ჯერ უფრო მეტ ენერჯიას იძლევიან.

ფლეტნერმა დაამტკიცა, რომ ცილინდრისი იალქნების მქონე გემები სჯობნიან ჩვეულებრივ იალქნიან გემებს ქარის ძალის გამოყენების მხრივ და რომ არა მარტო პატარა არამედ დიდი სამზავრო გემებიც, თუ მისი პრინციპით ისარგებლებენ, 90%-ით ნაკლებ სათბობ მასალას დახარჯვენ, ვიდრე ეხლა ხარჯავენ. ეს კი გამოიწვევს ბარგის გადატანის და მზავრების გადაყვანის ხარჯების შემცირებას 70%-ით.

ოკეანეს დიდი გემები, ქარის დამხმარე ძალის გამოყენებით დაზოგვენ 10—20 ათასი ცხენის ძალის ენერჯიას. თუ ქარის მიმართულება ხელს შეუწყობს, ცილინდრისებური იალქნების მქონე გემები, უფრო ჩქარა გაივლიან გზას ვიდრე ჩვეულებრივი სავაჭრო ან მოტორიანი ხომალდები.

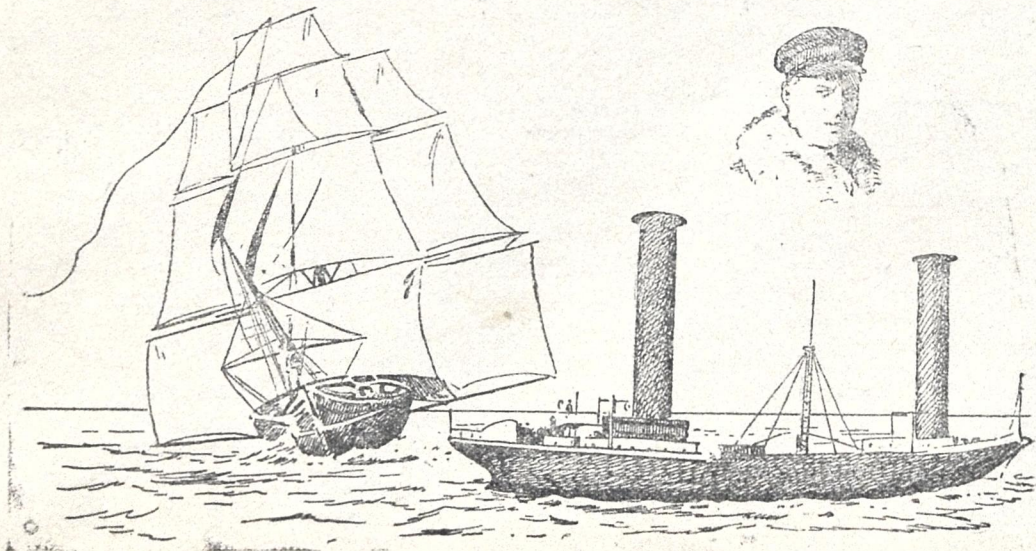
მეცნიერება და ტექნიკა

ქარის ძალით, უიალქნოთ.

ამჟამად გერმანიაში საყოველთაო ყურადღებას იპყრობს ერთი მეტად მნიშვნელოვანი აღმოჩენა, რომელმაც მთელი გადატრიალება უნდა მოახდინოს ნაოსნობის ტექნიკაში.

ქარის ძალის გამოყენება.

ლაბარაკია ანტონ ფლეტნერის ახალ აღმოჩენაზე. ამ გამოგონების წყალობით გემებზე იალქნების ნაცვლად დადგმული იქნება არა იალქნები, არამედ ვერტიკალური მბრუნავი ცილინდრები.

ფლეტნერი თავის გემით.

ამ ცილინდრების და საერთოდ მთელი გემის სახელმძღვანელოდ საკმაოა ერთი კაცი.

ქარის ძალა - ელექტრონის ენერჯის წყარო.

ფლექტერის გამოგონებას არა მარტო ნაოსნობისათვის აქვს მნიშვნელობა

ახლო მომავალში, ქარის ძალის საშუალებით შესაძლებელი იქნება ელექტრონის ენერჯის მიღება. ამ მხრივ ბერლინმა პირველი ნაბიჯი გადასდგა. ის შეუდგა სპეციალური ელექტრო-სადგურის აგებას. ამ სადგურის მანქანებს მოძრაობაში მოიყვანს ქარის ძალა. ამრიგად მიღებული ელექტრონის ენერჯის საშუალებით შესაძლებელი გახდება ელექტრონის სინათლის მიწოდება 60 %-ით დაკლებულ ფასებში.

გარდა ამისა ამჟამად მუშაობენ სპეციალური კონსტრუქციის აეროპლანზე. ამ აეროპლანის დამზადების დროს მთლიანად იქნებიან გამოყენებული ფლექტერის ის ცდები, რომლებზეც ფლექტერი მის გენიალურ აღმოჩენაში მიიყვანეს.

განზრახულია მბრუნავი ცილინდრების დადგმა თენამედროვე ღირებულებებზე. ამ ცილინდრების საშუალებით საპატრო ხომალდი დამატებითი მამოძრავებელ ძალას მიიღებს და უფრო სწრაფად გადაფრინდება.

მაგნუსის ეფექტი.

ფლექტერის იდეა არ არის ახალი. ჯერ კიდევ 75 წლის წინათ გერმანელმა მეცნიერმა გენრიხ მაგნუსმა აღმოაჩინა ერთი მოვლენა, რომელიც შემდეგში მდგომარეობდა: მბრუნავი ვერტიკალური ცილინდრი, როცა მას ქარის ნაკადი ხედებოდა, ერთი მხრით იზიდავდა ქალაქის პატარა დროშებს, მეორე მხრიდან კი ისვრიდა.

ამ მოვლენას მეცნიერი ხსნიდა იმ გარემოებით, რომ ცილინდრის ერთ მხარეს (საიდანაც ცილინდრი იზიდავდა ქალაქის დროშებს) ჰაერი თხელდებოდა, რის გამოც აღგისკენ მიეჩანებოდნენ ჰაერის ახალ-ახალი ნაკადები; ცილინდრის მეორე მხარეს კი თავს იყრის ზედმეტი ჰაერი, რომელიც ცდილობს განშორდეს ცილინდრს და მოძრაობის დროს იტაცებს ქალაქის დროშებს.

ამ აღმოჩენას მეცნიერებაში ეწოდება მაგნუსის ეფექტი.

მაგნუსის ეს აღმოჩენა პრაქტიკულად განახორციელა ანტონ ფლექტერმა.

მორიგი რეპორტი.

როგორც მკითხველებმა იციან დასავლეთ-ევროპაში და ამერიკაში დიდი ყურადღება მიიპყრო ცეპელინ Z R 3 გადაფრენამ გერმანიიდან ნიუ-იორკში. ორივე კონტინენტის პრესა მთელ ვერდებს უთმობდა ამ მართლაც ისტორიულ გადაფრენას.

მაგრამ სააღიარო რეკორდთან ერთად დამყარებული იქნა ამერიკელებისათვის ტიპიური კინო-რეკორდი. კინო-ფირმის „International News“-ის თანამშრომელმა შეუქმნევლად მოახერხა ცეპელინზე მოთავსება გერმანიიდან მისი გაფრენის წინ და გადაიღო გადაფრენის ყველაზე უფრო საინტერესო მომენტები. ცეპელინის ნიუ-იორკში ჩაფრენის მეორე დღესვე ნიუ-იორკის ყველა დიდ კინო-თეატრებში უჩვენებდნენ ამ გადაფრენის სურათს.

ცეპელინი ნიუ-იორკზე.

ბუნებრივია, რომ ზემოხსენებულმა ფირმამ მონოპოლია გამოაცხადა გადაფრენის სურათის ჩვენებაზე.

ძმ. პატეს ცნობილმა კინო-ფირმამ არ მოისურვა ჩამორჩენოდა თავის მეტოქეს და მრავალი ათეული ავტომობილები, რომლებშიც ისხდნენ „პატეს“ თანამშრომლები კინო-აპარატებით, გამოედევნენ ცეპელინის ბოსტონიდან და გადაიღეს მისი გადაფრენა ბოსტონიდან ნიუ-იორკამდე და შემდეგ ავიო-სადგურამდე ლანკებერსტში.

კინო. მიწის ქვეშ.

განზრახულია ბერლინის ერთ-ერთი მოედანის ქვეშ, ბერლინის ცენტრში, მოწყოს დიდი კინო-თეატრი. მიწის ქვეშ კინოს მოწყობა აზრით მიწის ქვეშ კინოს მოწყობა უფრო იაფი დაჯდება ვიდრე ნაპირი მიწის შექმნა და იქ ახალი შენობის აგება. კინო საუცხოოდ მოეწყობა მიწის ქვეშ: მზის სინათლე მას არ ესაჭიროება. მთავარი დაბრკოლება, რომელიც ამწელებს საქმეს, ეს არის ჰაერის გაწმენდის მოწყობა.

რა ჯდება „პარტი“ კინო-სურათი.

ცნობილმა ამერიკელმა კინო-რეჟისორმა გრიფიტმა ამ რამდენიმე ხნის წინათ დაათვა-

რა დიდი ისტორიულ კინო-სურათის დადგმა ეწოდება ამ სურათს „სკარამუშა“. მეტიდ საინტერესოა თუ რა დაჯდა ამ სურათის დადგმა. კინო-ფირმამ „მეტრომ“, რომელმაც დასდგა ეს სურათი, მოიწვია 10.000 სტატისტი, 30 „გმირი“, 34 რეჟისორის თანაშემწე, 8 ექსპერტი, 22 ოპერატორი, 23 კინო სპეციალისტი, 65 ელექტრო ტენიკი, 109 კოსტიუმერი და პარიკმახერი, 11 არქიტექტორი, 650 დურგალი, 75 კალატოზი, 88 მღებავი და დეკორატორი, 48 შოფერი.

კინო რეკლამის ახალი ფორმა.

კინო-რეკლამის ახალ ფორმას მიმართეს ამერიკული სურათის „ზღვივ ეშმაკის“ ჩვენების დროს ნორვეგიაში. ნორვეგიის სატახტო ქალაქის ქრისტიანის მცხოვრებლები გააფრთხილეს, რომ ახლოვდება „ზღვის ეშმაკი“ და რომ ხვალ 12 საათისთვის თვალები უნდა ადევნონ ცას. და მართლაც დანიშნულ დღეს 12 საათზე გამოჩნდა აეროპლანში, რომელმაც გადმოჰყარა განცხადებები სურათის შესახებ, ზოგ განცხადებას მიმავრებული ჰქონდა უფასო ბილეთი კინოში.

კინოს აუარებელი ხალხი მიაწყდა.

წყალ-ქვეშ.

ანეტ კელერმან, კინო-მსახიობი, თავისებური ზღვის გმირი არის. მისი მონაწილეობით გადაღებულია მთელი რიგი საინტერესო სურათები ზღვაში. სურათებს იღებენ ირლანდიაში.

გლახის სიგლავა.

ვიმუშაოთ მეგობრებო, გლახ-კაცს მივსცეთ სწორი ხაზი რომ შეიგნოს ყველაფერი კულტურულად გასხლას ვაზი.

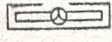
რომ სავსებით განაახლოს თვისი ყოფა და სახლ-კარი და ძველ არქივს ჩააბაროს მღვდელი, ბერი და საყდარი.

მღმა გლახთან შევეართოთ — გლახი მუშას დასდებს ფასს. მათი მტერი და ორგული ვეღარ გაჰხდის იმთ ტყავსა.

მუშა ჰკვერავს, გლახი ბარავს ორივე ერთათ მისცემს მხარას; სეტყვას, თოვლსა ასწმენდავენ და მოგვივირინ ახალ დარსა.

მზის სხივებით შეამკობენ, დაათბობენ თავის დარგსა. მშრომელი და დაჯარული მიიშორებს თავის დარღსა.

ბურხა-დურუჯი.

სიცოცხლე ცეცხლში

მე რომ შენს სულში ჩაეხედე შავო ქარხანა,
 შენი ძარღვები აელვებულ ღვედვებზე ენთო;—
 შუბლი ჩამოღვრილ ოფლის წვეთებს ცეცხლში მარხავდა
 ბასრი თვალები ელექტრონის ფერებს გაერთო...

მტკიცე კედლები, როგორც ბოლშას იკლავდა გულში
 ამუშავებულ მანქანების მოწოლილ ხმაურს;
 შენი სიმღერა უცხო იყო ჯერ კიდევ გუშინ,
 ღლეკი ყველა გრძნობს შიგ ამომსკდარ ძახილს უცნაურს...

შავო ქარხანაე!.. რა რიგ მიყვარს მე შენი სუნთქვა,
 შენი თუჯის სახეს არ ვინ გასცვლის ოქრო და ვერცხლში...
 გარს მოხვევინარ შენს აზრდობებს ვით დედა გულქვა,
 რომ შეაჩვიო ძვირფას შვილებს სიცოცხლე ცეცხლში...

შავო ქარხანაე!.. შენში შრომა უკვე ვიწამეთ.
 ახმაურებულ ძალაში ხარ გამოწრთობილი...
 დე, შენი სუნთქვა კვამლად ჰქროდეს ღრუბლებსიკავენ,
 ოღონდ მიწაზე ცეცხლებსიკავენ იყვე მშობელი...

გ. პოლუმორდვინოვი.

კ ი ნ ე

რუსეთი.

მოსკოვი ცეცხლში. კისელიოვმა დასწერა სურათი „მოსკოვი ცეცხლში“. სურათი ხატავს ოქტომბრის გადატრიალებას მოსკოვში.
ახალი სურათები. „კინო-მოსკოვი“-მ მიიღო ახალი სურათები „მეთავე სიმფონია“ და „შეხვეწადა“.

ამერიკა

„გედი“. რეისორი ბუხოვეციკი დგამს სურათს „გედი“.

„ლორიან გრეის სურათი“. ცნობილი ფრანგი რეისორი მარსელ ლერბიე სდგამს სურათს „ლორიან გრეის სურათი“-ს. ოსკარ უილიდის რომანის მიხედვით.

ფაშისტების ცენზურა. ამერიკულმა ფაშისტურმა ორგანიზაციამ კუკ-კუკ-კლასმა მიიტყვიან ყურადღება „ზნეობის დაცვას“ კინოში. ფირმამ „მეტროგოლდვინ“ დასდგა სურათი „სამი კვირა“. ეს სურათი არ მოეწონა ფაშისტებს, მათ განიზრახეს ამ სურათის მოხსნა ქალაქ ვატისბურგში. კინო-თეატრის ადმინისტრაცია და მოსამხატვრეები იძულებული შეიქნენ შეიარაღებულად იყვნენ, რომ დაეცათ სურათი ფაშისტებისაგან.

გერმანია

კინო-გამოფენა. 1925 წლის 21 თებერვალს ბერლინში გაიხსნება კინო-გამოფენა.

სურათი უმსახიობოთ. ორმა გერმანულმა მოგზაურმა, რომლებმაც ველოსიპედით შემოიარეს ბალკანეთი და მცირე აზრია, ბერლინში ჩაიტანეს სურათი „ოცნება აღმოსავლეთზე“. ერთი მათგანი ასრულებდა რეისორის და ოპერატორის როლს, მეორე კი ბედისაგან დევნილ მოგზაურისას. დანარჩენი მონენტები გადაღებულია გზაში.

გრიფიცის ახალი სურათი. ცნობილმა კინორეისორმა გრიფიცმა დადგა გერმანიაში ახალი სურათი. სურათი გადაღებულია ბერლინის ერთერთ მუშათა რაიონში. ნიუ-იორკის ერთ-ერთ კინო-თეატრში ამ სურათის ჩვენების დროს სკანდალი მოხდა. ფაშისტების ერთ ჯგუფს არ მოეწონა, როცა ერთ-ერთმა მუშა-ქალმა ეკრანზე ვილპელმის სურათი დახია და მათ ობსტრუქცია მოაწყვეს.

საფრანგეთი

„კინოს მეგობრები“. საფრანგეთში დაარსდა საზოგადოება „კინოს მეგობრები“, რომელიც მიზნათ ისახავს ხელს შეწყობას საფრანგეთის კინო-მრეწველობისათვის.

ავსტრია

ავსტრიის კინო-თეატრები. ავსტრიაში არის 350 კინო-თეატრი. აქედან—183 ვენაშია. თითოეული კინო-თეატრი საშუალოდ იტევს 350 - 700 კაცს. არის მაგალითად ისეთი კინო-თეატრებიც (მაგალითად ბუშეს ცირკში), რომლებიც 2000-მდე კაცს იტევენ. სტატისტიკურად დამტკიცებულია, რომ ვენის თითოეული მცხოვრები კვირაში ერთჯერ დაიარება კინოში.

ინგლისის კონსერვატორული მთავრობა

შარჟი „დაილი ჰერალდ“-იდან.

(ინგლისის მუშათა პარტიის ორგანო.)

პირველ რიგში (მარცხნიდან მარჯვნივ) სტენლი ბალდვინი—პრემიერი, ლორდ კერზონი—ლორდთა პალატის ლიდერი, უინსტონ ჩერჩილი—ხაზინის კანცლერი, ოსტინ ჩემბერლენი—საგარეო საქმეთა მინისტრი.

მეორე რიგში (მარცხნიდან მარჯვნივ) ლორდი ბიკენხედ—ინდოეთის საქმეთა მინისტრი, ნევილ ჩემბერლენ—ჯანმრთელობის მინისტრი, სამუელ ხორნ—საჰაერო მიმომოსვლის მინისტრი, ლორდი კევ—ლორდი კანცლერი, ემერი—კოლონიების მინისტრი, დუგლას ჰოვი—გენერალური პროკურორი, ჯონსონ გიკსი—შინაგან საქმეთა მინისტრი.

უწვრემთი

კინო-ცენზურა. უნგრეთის მთავრობამ აკრძალა სურათი „სკარამუშ“ საფრანგეთის რევოლუციის ეპოქიდან. ეს სურათი დასდგა ცნობილმა ამერიკელმა კინო რეჟისორმა რექს ინგრემმა. სურათი შექმნილია საბჭოთა კავშირში საჩვენებლად.

მუსიკა

ჯიაკომო პუჩჩინი

გარდაიცვალა ჯიაკომო პუჩჩინი, მრავალი ოპერების ცნობილი ავტორი.

დაიბადა ის 1858 წ. მუსიკალური განათლება მიიღო მილანის კონსერვატორიაში.

ჯიაკომო პუჩჩინი

მას ეკუთვნის ცნობილი ოპერები „მანონ ლესკო“, „ბოგემა“, „ტოსკა“, „ქალბატონი ბეტერფლენი“, „ქალი დასაღვთიდან“.

თეატრი

რუსეთი

„პუშკინი და დანტესი“. ვ. კამენსკიმ დასწერა პიესა „პუშკინი და დანტესი“.

„ვირინია“. მწერალმა ქალმა ლ. სეიფუ-ლინამ თავისი მოთხრობა „ვირინია“ სცენისათვის გადააკეთა. პიესაში შეტანილია დამატებები.

დიდი თეატრის ასი წლის იუბილე. 1925 წ. 19 იანვარს სრულდება მოსკოვის დიდი თეატრის ასი წლის იუბილე. იუბილეს დღისათვის გამოშვებული იქნება საიუბილეო კრებული.

„ახალი ქალი“. პ. რომანოვმა დასწერა ახალი პიესა „ახალი ქალი“. პიესაში დასურათებულია ყოფა-ცხოვრების დანგრევა და ახალი ურთიერთობა დედაკაცსა და მამაკაცს შორის.

„ტეოფილის მოწოდება“. მოსკოვის თეატრ „კომედიაში“ იდგმება ფულდის კომედია „ტეოფილის მოწოდება“. პიესა ხატავს ბურჟუაზიულ ქორწინებასა და ოჯახს.

ხელთვნები პრტნიკა

ქართული თეატრის 75 წლის იუბილე. 1925 წლის 2 იანვარს სრულდება 75 წელი დღიდან ქართული თეატრის დაარსებისა. მსახიობთა კავშირის განზრახვა აქვს განსაკუთრებით აღნიშნოს ეს დღე. გამოვა სპეციალური ჟურნალი, რომელიც 2 იანვრისათვის იქნება მიძღვნილი.

შპიგელმენშ. ქართული აკადემიური დრამა ამზადებს ფ. ვერფელის ცნობილ დრამას „შპიგელმენშ“ (კაცის სარკიდან), რომელიც დაიდგმება 2 იანვარს.

მთავარ როლებს ასრულებენ გიორგი დავითაშვილი, აკ. ვასაძე და დავ. ჩხეიძე.

ახალი პიესა. გრიგოლ რობაქიძემ დასწერა ახალი დრამა „გველის ქვა“, რომელიც წაკითხული იქნა ლიტერატორთა და რეჟისორთა წრეში. პიესა მოწონებულია. მზადებას მის დასადგმელათ უკვე შეუდგენ რუსთაველის თეატრში.

ვირის ჩრდილი“. ი. გრიშაშვილმა ლექსათ სთარგმნა ლ. ფულდის სამ მოქმედებიანი კომედია „ვირის ჩრდილი“.

ქართველ მხატვართა სურათების გამოფენა. გამოფენა გადტანილია მუშათა უბანში — მუშათა ცენტრალურ კლბში.

ვ. სარაჯიშვილის სახელობის სტიპენდია. ვანო სარაჯიშვილის სახელობის ერთი სტიპენდია სახელმწიფო კონსერვატორიაში მიეცა ნიქიერა ხალგაზრდა მუსიკოსს — არფაზე დამკვრელს მ. მკვდლიშვილს, რომელიც მუსიკალური განათლების დასამთავრებლათ მიემგზავრება მოსკოვში.

მომღერალთა გუნდი. პროლეტარულ სტუდენტთა ბიურომ დაარსა სტუდენტ ქალვაჯთა მომღერალი გუნდი — კორნელი მალაძის ხელმძღვანელობით.

სანდრო იაშვილი. უკანასკნელათ მიღებულ ცნობებით, ცნობილი მომღერალი სანდრო იაშვილი იტალიიდან საავსტროლოთ გაემგზავრა ესპანეთში (მადრიდში).

მომღერალი ნანობაშვილი. ამ ქაბათ მადრიდში მღერის ჩვენი თანამემამულე, ცნობილი მომღერალი (ლირიულ-დრამატული ტენორი), პარიზის „დიდი ოპერის“ მსახიობი მის. ნანობაშვილი (მიშელ-დარიალი).

მოსკოვის სამხატვრო თეატრი. 1925 წლის მაისში თბილისში ჩამოვა მოსკოვის სამხატვრო თეატრი, რომელიც წარმოდგენებს გამართავს ოპერის თეატრში.

დასში შედიან ცნობილი მსახიობები: სტანისლავსკი, კაჩალოვი, მოსკვინი, კნაპერი, გზოესკაია და სხვები.

ოპერის დირექტიამ მათ თეატრი უფასოთ დაუთმო.

წინასწარმეტყველი“. სახელმწიფო ოპერა ამზადებს მეიერბერის ოპერას „წინასწარმეტყველი“, რომელიც დაიდგმება იანვრის პირველ რიცხვებში. მთავარ პარტიას მღერის მისინა.

მსახიობი სჩასტიციევა. თბილისში ჩამოვიდა და რუსულ აკადემიურ დასში შევიდა მოსკოვის თეატრების ცნობილი მსახიობი ქალი სჩასტიციევა.

არჩილ ჯაჯანაშვილის ნაწერების კრებული. გამოვიდა არჩილ ჯაჯანაშვილის ნაწე-

რების კრებული, რომელშიაც მოთავსებულია რამოდენიმე მინიატიურა და დრამატული ნაწარმოებები, მათ შორის ახალი პიესა „დანგრეული კოშკი“.

„ვერა ელ“. ვ. ივანტოვმა დასწერა ახალი რევოლუციონური პიესა „ვერა ელ“, რომელიც იდგმება პროლეტკულტის თეატრში.

„ჯანყი გურიასი“. პროლეტკულტის წითელი თეატრის ქართული სექტორიმ მოარგო პრემიერა იქნება „ჯანყი გურიასი“ (ვ. ნინოშვილის მოთხრობის მიუხედივით), რომელსაც სდგამს რეჟისორი წუწუნავა.

ბასტილიის აღება“. რეჟისორი ვახტანგ ვარაიკი პროლეტკულტის თეატრში ამზადებს (ქართულად) რომენ როლანის პიესას „ბასტილიის აღება“.

ქართული მსახიობები რუსულ სცენაზე. ამ ქაბათ თბილისში რუსული დრამის სცენაზე მუშაობენ შემდეგი ქართველი მსახიობები: ნაკაშიძე, მესხთელი (ჭლოშვილი), თაყაიშვილი, ვიხრევი (ჩეჩელაშვილი), გომორგი (გომართელი) და ალისა ქიქოძე.

ახალი კინო-თეატრი. თბილისში იხსენება ახალი კინო-თეატრი „ასის“, სადაც შედგმება დაუქრავს 22 კაცისაგან შემდგარო სიმეზიანი ორკესტრი.

„ქარიშხლის წინა დღეებში“. სოციალურ უზრუნუნ. სახალხო კომისარიატმა დაამთავრა ახალი კინო სურათის „ქარიშხლის წინა დღეებში“ გადაღება.

სურათი ნაჩვენები იქნება ამ დღეებში.

„ხაჯი-მეზატი“. საქართველოს კინო-მრეწველობის რეჟისორი ი. პერესტიანი შეუდგა ახალი სურათის „ხაჯი-მურატის“ გადაღებას.

სურათში მონაწილეობას მიიღებს 1.000 კაცი. ხაჯი-მურატის როლს ასრულებს შიშა გელოვანი.

„ამბაკო სამანიშვილი“. კინო მრეწველობის რეჟისორი ალ. წუწუნავა შეუდგა ახალი კინო-სურათის „ამბაკო სამანიშვილი“-ს გადაღებას.

სცენარი და მუშაებებულია ბ. კუპრაშვილის მიერ.

„აელიტა“. პირველი იანვრიდან კინო-თეატრ „სოლი“ ში მიდის რუსული კინოფილმა „აელიტა“ (ორივე სერია ერთად), რომელშიაც მთავარ როლებს ასრულებენ მოსკოვის კამერული თეატრის პრემიერი წერეთელი და მსახიობი ქალი ხოლნციევა.

სურათი დადგმულია რუსეთის ცნობილი კინო-რეჟისორის პროკოპოზანოვის მიერ.

„ტარიელ მკლავაძე“. ახლო მომავალში საქართველოს კინო-მრეწველობის თეატრებში წავა სურათი „ტარიელ მკლავაძე“, რომელშიაც მთავარ როლებს ასრულებენ ნატა ვ.ჩნაძე, კოტე მიქაბერიძე და ქალაგიძე.

„სურამის ციხე“ ბერლინიში. ბე. ლინში დიდ ინტერესს იწვევს ქართული კინო-სურათი „სურამის ციხე“, რომელსაც აუარებელი ხალხი ესწრება.

მიიღება 1925 წლისათვის ხელისმომწერა

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალურ და ტფილისის კომიტეტის და სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის ორგანოზე

ყოველ დღიურ დიდ პოლიტიკურ გაზეთ

„კომუნისტური“

ხელისმომწერლებს, რომლებიც წინდაწინ უამოტიანენ ხვედრ ფულს დაუბრუნებლად უამღები

უფასო დამატებები:

1. „კომუნისტი“-ს ორკვირეული ლიტერატურული დამატება „ჩირაღდანი“.
2. „კომუნისტი“-ს ორკვირეული დამატება მცენიერება და ტხენიკა“
3. ფ. მახარაძის წიგნი: „მენშევიკური პარტიის დიქტატურა საქართველოში“.
4. ფ. ენგელის „კომუნისტი“-ს პრინციპები“.
5. ორაგველიძის „რელიგია და მარქსიზმი“
6. მ. ადამიშვილის „კვამში კვამანტირებამ“.

დამატებები განაწილებულ იქნება შემდეგ ნაირად:

უველა (თვიურიდან დაწყებული) ხელის მომწერით მიეცემა უფასოდ:

„ჩირაღდანი“, „მცენიერება და ტხენიკა“, ორივე გამოცემა დასურათებული იქნება.

6 თვით ხელის მომწერით, რომლებიც წინდაწინ უამოტიანენ ხვედრ ფულს, მიიღებენ:

1. ფ. მახარაძის წიგნი „მენშევიკური პარტიის დიქტატურა საქართველოში“.
2. ფ. ენგელის წიგნი „კომუნისტი“-ს პრინციპები“
3. კ. ორაგველიძე „რელიგია და მარქსიზმი“
4. „ჩირაღდანი“.
5. „მცენიერება და ტხენიკა“.

1 წ. ხელის მომწერით, რომლებიც წინდაწინ უამოტიანენ ხვედრ ფულს მიიღებენ:

2. ადამიშვილის წიგნი „კვამში კვამანტირებამ“, „ჩირაღდანი“ და „მცენიერება და ტხენიკა“

გაზეთი ეღირება

მუშა - მოსამხანგრებლისათვის, წითელ- არმიელების, მოსწავლეებისა და მასწავ ლებლებისათვის მიტანით.	1 თვით 75 კაბ.	4 თვით 2 მან. 85 კაბ.
	2 " 1 მან. 45 კაბ.	5 " 3 მან. 55 კაბ.
	3 " 2 მან. 15 კაბ.	6 " 4 მან. 25 კაბ.
		ერთი წლით 8 მან. 50 კაბ.

ტფილისში მიტანით.

1 თვით 1 მან.
2 " 1 " 95 კაბ.
3 " 2 " 90 "
4 " 3 " 85 "
5 " 4 " 80 "
6 " 5 " 75 "
1 წლით 11 " 50 "

პროვინციაში გაგზავნით.

1 თვით 1 მან. 20 კაბ.
2 " 2 " 35 "
3 " 3 " 30 "
4 " 4 " 65 "
5 " 5 " 80 "
6 " 6 " 95 "
1 წლით 13 " 85 "

უველა დასარჩენა გისათვის ღირს

საბჭოთა კავშირში გაგზავნით 1 თვით-1 მ. 50 კაბ.

უცხოეთში გაგზავნით 1 თვით 2 მან. 50 კ.

გაზეთს ყავს კორესპოდენტები ჩვენი ქვეყნის ყველა ქალაქებში და დაბებში. საკმაოდ ფართო ქსელი კორესპოდენტებისა მოეპოვება მას ჩვენს სოფლებში. აგრეთვე გვყავს საკუთარი კორესპოდენტები: ბაქოში, ერევანში, კავკავში, მოსკოვში, ლენინგრადში, პარიზში, ლონდონში, ბერლინში და რომში.